

DOLOŽKA ZLUČITELNOSTI

návrhu zákona s právom Európskej únie

- 1. Predkladateľ zákona:** Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky
- 2. Názov návrhu zákona:** Návrh zákona o ochrane osobných údajov v trestnej oblasti
- 3. Predmet návrhu zákona** je upravený v práve Európskej únie:
 - a) v primárnom práve
 - čl. 6 a čl. 39 Zmluvy o Európskej únii
 - čl. 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
 - čl. 8 Charty základných práv Európskej únie
 - b) v sekundárnom práve Európskej únie
 - smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4. 5. 2016) v platnom znení
 - nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4. 5. 2016) v platnom znení
 - c) v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie
 - rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-505/19 Bundesrepublik Deutschland (2021)

Gestor:

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- „1. Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach podpísaného v Schengene 19. júna 1990, ktorý nadobudol platnosť 26. marca 1995, ako aj článok 21 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 50 Charty základných práv Európskej únie sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia dočasnému zadržaniu osoby, ktorej sa týka červený obežník vydaný Medzinárodnou organizáciou kriminálnej polície (Interpol) na žiadosť tretieho štátu, orgánmi štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody medzi vládami štátov Hospodárskej únie Beneluxu, Spolkovej republiky Nemecko a Francúzskej republiky o postupnom odstraňovaní kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísanej v Schengene 14. júna 1985 alebo orgánmi členského štátu, s výnimkou prípadu, keď je v právoplatnom súdnom rozhodnutí vydanom v štáte, ktorý je zmluvnou stranou tejto dohody, alebo v členskom štáte preukázané, že táto osoba už bola v štáte, ktorý

je zmluvnou stranou uvedenej dohody, alebo v členskom štáte právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby za rovnaké skutky, ako sú tie, na ktorých je založený tento červený obežník.

2. Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV v spojení s článkom 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, podpísaného 19. júna 1990 a článkom 50 Charty základných práv sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia spracúvaniu osobných údajov uvedených v červenom obežníku vydanom Medzinárodnou organizáciou kriminálnej polície (Interpol), pokiaľ nebolo prostredníctvom právoplatného súdneho rozhodnutia prijatého v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody medzi vládami štátov Hospodárskej únie Beneluxu, Spolkovej republiky Nemecko a Francúzskej republiky o postupnom odstraňovaní kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísanej v Schengene 14. júna 1985, alebo v členskom štáte preukázané, že na skutky, na ktorých je založený tento obežník, sa uplatňuje zásada ne bis in idem, ak takéto spracúvanie spĺňa podmienky stanovené touto smernicou, osobitne že je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom v zmysle článku 8 ods. 1 uvedenej smernice.“

- rozhodnutie Súdného dvora vo veci C-180/21 Inspektor v Inspektorata kam Visshia sadeben savet (Finalités du traitement de données - Enquête pénale) (2022)

Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

- „1. Článok 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV v spojení s jej článkom 4 ods. 2 a článkom 6 sa má vykladať v tom zmysle, že: osobné údaje sa spracúvajú na účel, ktorý je iný než účel, na ktorý boli získané, ak sa získanie týchto údajov uskutočnilo na účely odhaľovania a vyšetrovania trestného činu, zatiaľ čo uvedené spracúvanie sa vykonáva na účely trestného stíhania osoby po skončení trestného vyšetrovania, bez ohľadu na to, či bola táto osoba v čase tohto získania považovaná za obeť, a takéto spracúvanie je povolené podľa článku 4 ods. 2 tejto smernice za predpokladu, že spĺňa podmienky stanovené v tomto ustanovení.
2. Článok 3 ods. 8 a článok 9 ods. 1 a 2 smernice 2016/680, ako aj článok 2 ods. 1 a 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), sa majú vykladať v tom zmysle, že: toto nariadenie sa vzťahuje na spracúvanie osobných údajov prokuratúrou členského štátu na účely uplatnenia práva na obranu v rámci žaloby o určenie zodpovednosti štátu v prípade, že na jednej strane informuje príslušný súd o existencii spisov týkajúcich sa fyzickej osoby, ktorá je stranou tohto sporu, ktoré boli otvorené na účely uvedené v článku 1 ods. 1 smernice 2016/680, a na druhej strane poskytne tieto spisy tomuto súdu.

3. *Článok 6 ods. 1 nariadenia 2016/679 sa má vykladať v tom zmysle, že: v prípade, ak sa žaloba o určenie zodpovednosti štátu zakladá na pochybeniach, ktoré sa pripisujú prokuratúre pri výkone jej úloh v trestných veciach, takéto spracúvanie osobných údajov možno považovať za zákonné, ak je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme, v zmysle článku 6 ods. 1 prvého pododseku písm. e) tohto nariadenia, na obhajobu právnych a majetkových záujmov štátu, ktoré sú zverené prokuratúre v rámci tohto konania na základe vnútroštátneho práva, za predpokladu, že uvedené spracúvanie osobných údajov spĺňa všetky uplatniteľné požiadavky stanovené v uvedenom nariadení.“*

- rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-333/22 Ligue des droits humains (2023)

Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

„Článok 17 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV v spojení s článkom 46 ods. 1 písm. g), článkom 47 ods. 1 a 2 a článkom 53 ods. 1 tejto smernice, ako aj s článkom 8 ods. 3 a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že: ak boli práva osoby vykonané na základe uvedeného článku 17 prostredníctvom príslušného dozorného orgánu a tento orgán informuje uvedenú osobu o výsledku vykonaných overení, musí mať táto osoba k dispozícii účinný súdny prostriedok nápravy proti rozhodnutiu uvedeného orgánu o ukončení postupu overovania.“

- rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-33/22 Österreichische Datenschutzbehörde (2024)

Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. *Článok 16 ods. 2 prvá veta ZFEÚ a článok 2 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), sa majú vykladať v tom zmysle, že: nemožno vychádzať z toho, že určitá činnosť nepatrí do pôsobnosti práva Únie, a teda sa na ňu nevzťahuje toto nariadenie, len z toho dôvodu, že ju vykonáva vyšetrovací výbor zriadený parlamentom členského štátu pri výkone jeho kontrolnej právomoci výkonnej moci.*
2. *Článok 2 ods. 2 písm. a) nariadenia 2016/679 v spojení s odôvodnením 16 tohto nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že: činnosti vyšetrovacieho výboru zriadeného parlamentom členského štátu pri výkone jeho kontrolnej právomoci výkonnej moci, ktorých predmetom je vyšetrovanie činnosti policajného orgánu ochrany štátu z dôvodu podozrenia z politického ovplyvňovania tohto orgánu, nemožno ako také považovať za činnosti týkajúce sa národnej bezpečnosti, ktoré nepatria do pôsobnosti práva Únie v zmysle tohto ustanovenia.*
3. *Článok 77 ods. 1 a článok 55 ods. 1 nariadenia 2016/679 sa majú vykladať v tom zmysle, že:*

ak sa členský štát rozhodol v súlade s článkom 51 ods. 1 tohto nariadenia zriadiť iba jeden dozorný orgán, ktorému však nepriznáva právomoc dohliadať na uplatňovanie uvedeného nariadenia vyšetrovacím výborom zriadeným parlamentom tohto členského štátu pri výkone jeho kontrolnej právomoci výkonnej moci, tieto ustanovenia priamo priznávajú tomuto orgánu právomoc rozhodovať o sťažnostiach týkajúcich sa spracúvania osobných údajov, ktoré vykonáva uvedený vyšetrovací výbor.“

- rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-118/22 Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policia“ pri MVR – Sofija (2024)

Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

„Článok 4 ods. 1 písm. c) a e) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV v spojení s článkami 5 a 10, článkom 13 ods. 2 písm. b), ako aj článkom 16 ods. 2 a 3 tejto smernice a s prihliadnutím na články 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje uchovávanie osobných údajov, najmä biometrických a genetických údajov, policajnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií, ktoré sa týkajú osôb, ktoré boli právoplatne odsúdené za úmyselný trestný čin stíhaný ex offio, a to až do smrti dotknutej osoby, vrátane prípadu zahľadania odsúdenia tejto osoby, pričom prevádzkovateľovi neukladá povinnosť pravidelne preskúmať, či je toto uchovávanie stále potrebné, ani uvedenej osobe nepriznáva právo na vymazanie týchto údajov, pokiaľ ich uchovávanie už nie je potrebné vo vzťahu k účelom, na ktoré sa spracúvali, alebo prípadne právo na obmedzenie spracúvania týchto údajov.“

- rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-548/21 Bezirkshauptmannschaft Landeck (2024)

Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

„1. Článok 4 ods. 1 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV v spojení s článkami 7 a 8, ako aj článkom 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že:

nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá príslušným orgánom poskytuje možnosť získať prístup k údajom nachádzajúcim sa v mobilnom telefóne na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania vo všeobecnosti, ak táto právna úprava:

- *dostatočne presne definuje povahu alebo kategórie dotknutých porušení,*
- *zaručuje dodržiavanie zásady proporcionality a*
- *s výnimkou riadne odôvodnených naliehavých prípadov viaže uskutočnenie tejto možnosti na predchádzajúce preskúmanie zo strany súdu alebo nezávislého správneho orgánu.*

2. Články 13 a 54 smernice 2016/680 v spojení s článkom 47 a článkom 52 ods. 1 Charty základných práv sa majú vykladať v tom zmysle, že:
- bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá povoľuje príslušným orgánom pokúsiť sa získať prístup k údajom nachádzajúcim sa v mobilnom telefóne bez toho, aby v rámci uplatniteľných vnútroštátnych postupov informovali dotknutú osobu o dôvodoch, na ktorých je založené povolenie na prístup k týmto údajom, ktoré vydal súd alebo nezávislý správny orgán, a to od okamihu, keď poskytnutie týchto informácií už nemôže ohroziť úlohy, ktoré týmto orgánom prináležia podľa tejto smernice.“*

4. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

- a) lehota na prebratie príslušného právneho aktu Európskej únie
- 15. augusta 2017;
- b) informácia o začatí konania v rámci „EÚ Pilot“ alebo o začatí postupu Európskej komisie, alebo o konaní Súdneho dvora Európskej únie proti Slovenskej republike podľa čl. 258 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v jej platnom znení
- nebolo začaté,
- c) informácia o právnych predpisoch, v ktorých sú uvádzané právne akty Európskej únie už prebraté, spolu s uvedením rozsahu tohto prebratia
- zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – úplné,
 - k transpozícií smernice (EÚ) 2016/680 v platnom znení do slovenského právneho poriadku dochádza predkladaným návrhom zákona, ako aj návrhom zákona o zabezpečení ochrany fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane osobných údajov).

5. Návrh zákona je zlučiteľný s právom Európskej únie: úplne